

Studentská literárněvědná konference 2014

Ve dnech 24. a 25. dubna 2014 se v prostorách Ústavu pro českou literaturu AV v Praze konal již 13. ročník studentské literárněvědné konference, tentokrát na téma *Psaní jako (tvůrčí) proces*. Celou akci letos nově zaštiťovaly Iveta Mindeková a Kateřina Piorecká, které navázaly na tradici založenou Alicí Jedličkovou a Stanislavou Fedrovou. Své příspěvky předneslo 19 studentů z 12 středoevropských univerzit.

První konferenční blok věnovaný roli autora v procesu psaní byl zahájen příspěvkem Agnieszky Ogonowské z varšavské univerzity, která sledovala vliv technologií a technických prostředků na tvorbu vybraných českých a polských spisovatelů. Navázal na ni Vít Eugen Daliba z Literární akademie v Praze, jehož referát *Proces psaní a substanciální básnictví – Šaldovo pojetí procesu psaní* poukázal na problematiku kritikem užívané dichotomie mezi tvorbou čerpající z představy autora-génia a samotným procesem psaní jakožto něčím do jisté míry mechanickým. Třetí přednášející, Klára Soukupová z Univerzity Karlovy, pak sledovala způsob utváření autorského obrazu a reprezentaci písničeho Já v autobiografiích.

Úvodním příspěvkem druhého dopoledního bloku *Autorství ve starší literatuře* byl referát Anety Mladějovské z Ostravské univerzity zaměřený na hymnografickou tvorbu Jana Augusty, upozorňující na odlišné textové varianty jeho písní v bratrských kancionálech. Student Univerzity Mateja Bela Lubomír Gábor se ve svém příspěvku *Projekcia sveta Hugolína Gavloviča* věnoval dílům *Škola kresťanská* a *Valaská škola mravúv stodola*, jež byly dříve vnímány jako významově protikladné. Představená analýza však zdůraznila jejich ideovou příbuznost. Další referující z Ostravské univerzity Monika Szturcová sledovala variace mariánských kramářských písní s poutní tematikou sebraných na Těšínsku. Soustředila se především na zdůraznění nuance mezi zcela zmechanizovanými úpravami původních textů a kreativnějším přístupem k předloze.

Odpolední sekci *Autorský subjekt a varianty textu* otevřel Jakub Černík z Literární akademie. Zaměřil se na proměnu básnického subjektu v tvorbě Reného Daumala v závislosti na osobním intelektuálním vývoji spisovatele. Natália Krížalkovičová studující na Katolické univerzitě v Ružomberku seznámila posluchače s procesem vzniku a ediční historií díla *Sonety májové* z pera představitele slovenské katolické moderny Janka Silana. Příspěvek Margity Vojtkulákové z Univerzity Mateja Bela se soustředil na komparaci básnické skladby *Detvan* s její o století mladší dramatickou adaptací. Poezii byl věnován i poslední referát tohoto bloku *V zemi nikoho: Textové varianty básní Petra*

Halmaye přednesený Martinem Pšeničkou z Univerzity Karlovy, zabývající pozdějšími se úpravami raných autorových básní ve vztahu k vývoji básnickovy poetiky.

Živou debatu následně vzbudil příspěvek *Psaní o holocaustu jako tvůrčí proces* zahajující další odpolední blok *Proces psaní a adresát*. Studentka Jihočeské univerzity Eliška Houzimová vyzdvihla důležitost tématu holocaustu ve fikční literatuře a hájila různé podoby jeho zpracování včetně těch, které nevycházejí z historicky podložených skutečností. Prezentace Jany Lukavské z Univerzity Karlovy se věnovala zcela jinému tématu, a to problematice tzv. dvojího adresáta v dětské literatuře, dítěte a předčítajícího rodiče, jejich rozdílným často i protichůdným požadavkům a také autorským strategiím, jež se snaží na tuto ambivalentnost reagovat. První konferenční den zakončila Anna Gnot z Opolské univerzity referátem *Postmýtus Miloše Urbana – Pole a palisáda. Mýtus o kněžně a sedlákovi*, v němž postmodernistickou hru s mýty a významy představila jako specifický druh tvůrčího procesu.

Úvodní blok druhého dne konference byl věnován cenzorským a autocenzorským zásahům. Zuzana Indrová, studentka Univerzity Palackého, v příspěvku *Autocenzura v díle Vítězslava Nezvala v 50. letech* poukázala na pozdější ideologicky i neideologicky podmíněné básnickovy korekce jeho meziválečných sbírek. Mária Klapáková z Prešovské univerzity na příkladu zakladatelského románu slovenského socialistického realismu *Drevená dedina* od Františka Hečka zdůraznila roli společenské objednávky a dobových norem určujících výsledný tvar literárního díla. Poslední referát této tematické sekce přednesla Zuzana Labudová z Univerzity Karlovy, která porovnávala na příkladu Vaculíkova *Českého snáře* a Vieweghova *Báječného roku* podoby literárního deníku v socialistické a demokratické společnosti.

V rámci posledního tematického oddílu *Gesto v tvůrčím procesu* nejprve Marek Lollok z Masarykovy univerzity představil specifický způsob psaní Bohumila Hrabala a mimo jiné také zdůraznil jeho ideové vazby na Pollockovu techniku action painting. Poté následovalo další částečně hrabalovské téma v podání Veroniky Motúzové reprezentující Slezkou univerzitu v Opavě, která v referátu *Samota jako prostředí i výsledek tvůrčího procesu* sledovala podoby aspektu osamocení a jeho roli v Hrabalově *Příliš hlučné samotě*, Kunderově *Nesmrtelnosti* a Balabánově souboru *Možná, že odcházíme*. Celou konferenci uzavřela Petra Knesplová z Ostravské univerzity, která také hovořila o tvorbě Miloše Urbana. Zaměřila se na autorovu novelu *Michaela* a její paratextové i tematické vazby k Baudrillardově *Dokonalému zločinu* reflektující problematiku iluze a simulaker.

Odborná porota ve složení Zbyněk Fišer, Michal Kosák, Kateřina Piorecká, Edita Příhodová a Pavel Šidák udělila Cenu Vladimíra Macury jak v kategorii pregraduálních studentů, kde se její nositelkou stala Monika Sztrucová se svým referátem o variantách kramářských písní, tak v kategorii doktorandů, v níž byla oceněna Aneta Mladějovská

a její *Zastavení nad Augustovou hymnografickou tvorbou aneb Vyhrabáno z oulehlí*. Zvláštní cenu poroty obdrželi Jana Lukavská a Martin Pšenička a příspěvky Lubomíra Gábora a Kláry Soukupové byly ohodnoceny čestným uznáním.

Barbora Svobodová